

ORANJEVOEL.

In Nederland kennen we de laatste jaren een steeds meer toenemend nationalistisch ORANJEVOEL. Op de Koninginnedagen, het Europese kampioenschap voetballen. En natuurlijk nu de wereldkampioenschap voetballen. Huizen, straten kleuren ook in Nijkerk ORANJE. ORANJE won met geluk, billenknijpend met 2 – 0. Het ORANJEVIRUS, de ORANJEKTE.....kan en gaat door!!! Ook ik ken een ORANJEVOEL. Wij wonen ten slotte niet voor niets aan de ORANJELAAN. Maar als ik aan 'ORANJE' denk, denk ik eerst niet aan voetballen. Ook niet aan het koninklijke huis, of aan een kleur. Zelfs niet aan onze, steeds drukker wordende ORANJELAAN. Mijn gedachten gaan dan terug naar de echte 'ORANJE' van de Stoomvaart Maatschappij. 'Nederland'. Zij was een juweel van scheepsbouwkunde gebouwd in 1939, ja een kathedraal van de zee en ik had het voorrecht, twee reizen rond de wereld en één cruisereis met haar te mogen maken. Toen ik haar voor het eerst zag liggen aan de Javakade was ik direct verliefd op haar. Donderdag 9 mei 1963 vertrokken wij 's middags half twee uit Amsterdam voor een reis rond de wereld. Iedere afvaart van een schip is indrukwekkend maar..... de afvaart van het in haar dagen, snelstvarende motorschip van de wereld: de 'ORANJE'!

Bij het vertrek had ik de roertorn (zie foto boven) op de brug en had, voor wij vertrokken vanaf de stuurboordvleugel een volkomen vrij uitzicht dat een prachtig panorama opleverde naar alle kanten. Schellingwoude met de ORANJESLUIZEN, het polderlandschap met de stompe toren van Ransdorp, de reparatiewerf van de ADM en het brede IJ met zijn vele schepen. Aan bakboord de kaden, loodsen en gebouwen van de Maatschappij 'Nederland' waar vele wegbrengers, afscheidsnemers stonden. Ja, plechtig een dergelijk afscheid, en vertrek. De gebruikelijke serpentines. Vooral toen het schip langzaam losgetrokken werd van de kade door twee sleepboten van de rederij 'Goedkoop'. Er daarna de lichte trilling die door het schip voer, toen de hoofdmotoren werden gestart. Zij kwam tot leven. Driemaal dreunde daarna de zware scheepshoorn en toen het schip helemaal los was weerklonk er een zwaar gegrom uit het

binnenste van het schip. Het geluid van de drie dieselmotoren toen de 'ORANJE' op eigen kracht midden over het IJ voer. Echt majestueus, een schip van ruim 20.000 ton! Ik weet dat, dat vandaag de dag, met de veel grotere monsterlijke container bakken van meer dan 500.000 BRT, nu klein is, maar toen waren er nog echte schepen!!

In 1979, zij was 40 jaar oud en voer in charter op West Indië toen er brand aan boord uitbrak. Het vuur was in de kombuis begonnen, vlam in de pan. De vlammen breiden zich snel uit, tussen de dekken van hout door, tot aan de brug, en werden daar verder naar achteren gejaagd. Ontredderd en half gezonken lag het eens zo mooie schip in de haven van St. Thomas. Ze was nog voldoende zeewaardig en haar mooie interieur was voldoende gespaard gebleven, om een fikse reparatie te rechtvaardigen. Maar de 'ORANJE' wilde niet meer. In de Stille Oceaan gekomen zonk vrijdag 24 september 1979 het voormalige mooie vlaggenschip van Amsterdam en van de 'Nederland' na een plotseling optredende slagzij tot 60 graden. Ze verdween liever in haar element, de zee. De 'ORANJE' was meer dan een transportmiddel, in haar oorspronkelijke staat een van de mooiste en sierlijkste schepen die onze wereldzeeën hebben bevaren. Een symbool uit een vervlogen tijdperk.

**Rozen verwelken, schepen vergaan.....
maar mijn ORANJEVOEL zal nooit meer vergaan.**

Enkele jaren terug heb ik mijn "ORANJE" nagebouwd van vier planken, satéstokjes en tandenstokers. Nu, is mijn 'ORANJE' geen juweel?

Klaas.

